

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาทัศนคติต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตเมือง กับประชาชนในเขตชานเมือง ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนที่ดำเนินวิถีชีวิตบริเวณสุขุมวิท กับประชาชนที่ดำเนินชีวิตบริเวณพุทธมณฑล ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผล

สรุปผลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ทำงาน วุฒิกการศึกษา รายได้ การคมนาคม และสถานที่พักอาศัย จากจำนวนทั้งหมด 240 ราย สรุปว่า เป็นเพศชาย 111 ราย คิดเป็น 46.25 % และ เพศหญิง 129 ราย คิดเป็น 53.75 % ผู้ตอบแบบสอบถามมี อายุ 31-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด 79 ราย คิดเป็น 32.92% รองลงมา มีอายุ 26-30 ปี 78 ราย คิดเป็น 32.50 % อายุ 36-40 ปี 22 รายคิดเป็น 9.16 % อายุ 41-45 ปี เท่ากับ อายุ 46-50 ปี อย่างละ 16 ราย คิดเป็น 6.67% อายุ 20-25 ปี เท่ากับ อายุ 51-55 ปี อย่างละ 11 ราย คิดเป็น 4.58% และ อายุ 56-60 ปี 7 รายคิดเป็น 2.92 % ตามลำดับ จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานที่ทำงานจำนวนมากที่สุด เป็นผู้ทำงานบริเวณพุทธมณฑล หรือชานเมือง 123 ราย คิดเป็น 51.25% รองลงมาเป็นผู้ที่ทำงานสุขุมวิท หรือในเมือง 117 ราย คิดเป็น 48.75%

จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามตามวุฒิกการศึกษา จำนวนมากที่สุดสำเร็จการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี 91 ราย คิดเป็น 37.92% รองลงมา ระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า 74 ราย คิดเป็น 30.83% ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 50 ราย คิดเป็น 20.83% สูงกว่าปริญญาตรี 14 ราย คิดเป็น 5.83% และมัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า 11 ราย คิดเป็น 4.59% ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้มากที่สุด ได้แก่กลุ่มผู้มีรายได้ 15,001-20,000 บาท/เดือน 82 ราย คิดเป็น 34.17% รองลงมาคือมีรายได้ 10,001-15,000 บาท/เดือน 67 ราย คิดเป็น 27.92% รายได้ 20,001-25,000 บาท/เดือน 40 ราย คิดเป็น 16.67 % รายได้ 7,000-10,000 บาท/เดือน 25 ราย คิดเป็น 10.41 % รายได้ 25,001-35,000 บาท/เดือน 14 ราย คิดเป็น 5.83 % รายได้ 35,001-45,000 บาท/เดือน 5 ราย คิดเป็น

2.08 % รายได้ สูงกว่า 55,000 บาท/เดือน 4 ราย คิดเป็น 1.67% และผู้มีรายได้ 45,001-55,000 บาท/เดือน 3 ราย คิดเป็น 1.25%

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่พักอาศัยมากที่สุดพักอาศัยเขตคลองเตย สุขุมวิท หรือในเมือง 154 ราย คิดเป็น 35.83% รองลงมา พักอาศัยเขตอ้อมน้อย พุทธมณฑลสาย 4 หรือชานเมือง 86 ราย 64.17% ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะของระยะห่างของที่ทำงาน จำนวนทั้งหมด 240 ราย จำนวนมากที่สุด เข้าที่พักใกล้ที่ทำงาน 88 ราย คิดเป็น 36.67% รองลงมาบ้านอยู่ไกลที่ทำงาน 67 ราย คิดเป็น 27.91% บ้านอยู่ใกล้ที่ทำงาน 55 ราย คิดเป็น 22.92% และอาศัยคนอื่นอยู่ 30 ราย คิดเป็น 12.50%

สรุปตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและเขตชานเมือง

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและประชาชนในเขตชานเมือง ได้แบ่งการนำเสนอโดยจำแนกประชาชนตามที่ตั้งของสถานที่ทำงาน และที่ตั้งของที่พักอาศัย เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพการดำเนินชีวิต ปัจจัยการดำเนินชีวิต และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม พบว่าประชาชนที่ทำงานในเขตเมือง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 การวิเคราะห์ ผลรายด้าน พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.22$ รองลงมาคือปัจจัยการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 3.08$ และสภาพการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 2.86$ ตามลำดับ และประชาชนที่ทำงานในเขตชานเมือง พบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 การวิเคราะห์ ผลรายด้าน พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.30$ รองลงมาคือสภาพการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 3.07$ และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 2.66$ ตามลำดับ

ประชาชนในเขตเมืองพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 การวิเคราะห์ ผลรายด้านพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.07$ รองลงมาคือ ทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 3.08$ และสภาพการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 2.83$ ตามลำดับ และประชาชนที่พักอาศัยในเขตชานเมือง พบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 การวิเคราะห์ ผลรายด้าน พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.26$ รองลงมาคือทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 3.04$ และสภาพการดำเนินชีวิต $\bar{X} = 2.86$ ตามลำดับ

ความคิดเห็น ของประชาชนในเขตเมือง และชานเมือง เกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต ในเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ แรกเหมือนกัน คือการใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่สถานที่ทำงาน สังคมเมือง $\bar{X} = 3.88$ ชานเมือง $\bar{X} = 4.02$ รองลงมาได้แก่ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้องทำงานมากขึ้น สังคมเมือง $\bar{X} = 3.81$ ชานเมือง $\bar{X} = 3.98$ และเพื่อนร่วมงาน เป็น

ส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านอยากมาทำงาน เขตเมือง $\bar{X} = 3.12$ ชานเมือง $\bar{X} = 3.55$ ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็น ของประชาชนในเขตเมืองและชานเมือง เกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกัน 2 อันดับแรก คือการใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่สถานที่ทำงาน เขตเมืองเท่ากับชานเมือง $\bar{X} = 3.95$ รองลงมาคือ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้องทำงานมากขึ้น เขตเมือง $\bar{X} = 3.90$ ชานเมือง $\bar{X} = 3.84$ และอันดับ 3 สังคมเมือง คือความพอใจของสภาพแวดล้อม ภายในสถานที่ทำงาน $\bar{X} = 3.13$ ชานเมือง คือ เพื่อนร่วมงาน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านอยากมาทำงาน $\bar{X} = 3.50$

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชานเมือง เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเขตเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถสาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว $\bar{X} = 4.24$ รองลงมาคือแนวความคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักดำเนินชีวิตที่ดี $\bar{X} = 3.72$ และการศึกษาทำให้มีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพ $\bar{X} = 3.70$ ส่วนสังคมชานเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษาทำให้มีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพ $\bar{X} = 3.80$ รองลงมาคือแนวความคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักดำเนินชีวิตที่ดี $\bar{X} = 3.78$ และการเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถสาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว $\bar{X} = 3.66$

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชานเมือง เกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเขตเมืองและชานเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถสาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว $\bar{X} = 4.04$ และ $\bar{X} = 3.90$ รองลงมาพบว่า ความคิดเห็นเรื่องการศึกษาทำให้มีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพ เขตเมือง อยู่ในอันดับที่สอง $\bar{X} = 3.80$ ส่วนชานเมืองอยู่ในอันดับที่สาม $\bar{X} = 3.72$ ตรงข้ามกับความคิดเห็นเรื่อง แนวความคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักดำเนินชีวิตที่ดี เขตเมืองอยู่ในอันดับที่สาม $\bar{X} = 3.70$ ส่วนชานเมืองอยู่ในอันดับที่สอง $\bar{X} = 3.81$

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชานเมือง เกี่ยวกับทัศนคติการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเขตเมือง ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม $\bar{X} = 3.76$ รองลงมาคือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับวัยรุ่น $\bar{X} = 3.63$ และเห็นด้วยกับการดำเนินชีวิตแบบอิสระโดยไม่มีคู่ครอง $\bar{X} = 3.56$ ส่วนชานเมือง 3 อันดับแรกคือ การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตปกติ $\bar{X} = 3.81$ รองลงมาคือ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม $\bar{X} = 3.77$ และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลง $\bar{X} = 3.66$

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชานเมือง เกี่ยวกับทัศนคติการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเขตเมืองและชานเมือง ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำ

ให้เกิดปัญหาอาชญากรรม $\bar{X} = 3.63$ และ $\bar{X} = 3.76$ ความคิดเห็นรองลงมาในเขตเมือง คือผู้หญิง ส่วนใหญ่มีคู่ครองโดยไม่ต้องการความผูกมัด $\bar{X} = 3.26$ และเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับวัยรุ่น $\bar{X} = 3.19$ ตามลำดับ ส่วนชนเมืองเห็นว่ารองลงมาคือการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตปกติ $\bar{X} = 3.42$ และ ความคล่องตัวในการทำงานทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีพันธะ $\bar{X} = 2.81$ ตามลำดับ

สรุปตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและเขตชนเมือง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนเมือง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพการดำเนินชีวิต ปัจจัยการดำเนินชีวิต และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม พบว่าทั้ง 3 ด้าน ความคิดเห็นของประชาชนที่ทำงาน ในเขตเมืองและชนเมือง มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับกับความคิดเห็นของประชาชนที่พักอาศัย ในเขตเมืองและชนเมือง มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็น เรื่อง ความเพียงพอของรายได้จากสถานที่ทำงานเหมาะสมต่อความต้องการ เพื่อนร่วมงาน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านอยากมาทำงาน ความเหมาะสมของการพักผ่อนในแต่ละวันเพียงพอ และการผูกมิตรกับเพื่อนบ้านทำให้ความเป็นอยู่โดยรวมดี มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ความคิดเห็น เรื่อง ความเหมาะสมของระยะทางจากที่พักไปยังที่ทำงาน ความพอเพียงของรายได้เพียงพอกับรายจ่าย ความพอใจของสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำงาน การใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่สถานที่ทำงาน และเศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้องทำงานมากขึ้น ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็น เรื่อง ความเพียงพอของรายได้จากสถานที่ทำงานเหมาะสมต่อความต้องการ เพื่อนร่วมงาน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านอยากมาทำงาน และการผูกมิตรกับเพื่อนบ้านทำให้ความเป็นอยู่โดยรวมดี มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ความคิดเห็น เรื่อง ความเหมาะสมของระยะทางจากที่พักไปยังที่ทำงาน ความพอเพียงของรายได้เพียงพอกับรายจ่าย ความพอใจของสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำงาน การใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่สถานที่ทำงาน เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้องทำงานมากขึ้น และความเหมาะสมของการพักผ่อนในแต่ละวันเพียงพอ ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับปัจจัยการ
ดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าความคิดเห็น เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตต่อสภาพแวดล้อม
โดยรวมดี การเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถสาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว ความเหมาะสม
เกี่ยวกับอัตราค่าโดยสารเป็นสิ่งเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือเพื่อนบ้านสร้าง
ความอบอุ่นทางใจ และการปฏิบัติตามหลักของศาสนาเป็นประจำทำให้เกิดความสงบสุขทางใจ มี
ความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ความคิดเห็น เรื่อง การศึกษาทำให้
มีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพ ได้รับสวัสดิการจากสถานที่ทำงานด้วยความเหมาะสม ตำแหน่ง
ในหน้าที่การงานมีความเท่าเทียมกับเพื่อนร่วมงานในตำแหน่งเดียวกัน และแนวความคิดเรื่อง
เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักดำเนินชีวิตที่ดี ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับปัจจัยการ
ดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าความคิดเห็น เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตต่อสภาพแวดล้อม
โดยรวมดี ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือเพื่อนบ้านสร้างความอบอุ่นทางใจ และการปฏิบัติตามหลัก
ของศาสนาเป็นประจำทำให้เกิดความสงบสุขทางใจ มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่
ระดับ 0.05 นอกจากนี้ความคิดเห็น เรื่อง นอกจากนั้นความคิดเห็น เรื่องการศึกษาทำให้มีโอกาสเลือก
ที่จะประกอบอาชีพ สวัสดิการจากสถานที่ทำงานมีความเหมาะสม ตำแหน่งในหน้าที่การงานมี
ความเท่าเทียมกับเพื่อนร่วมงานในตำแหน่งเดียวกัน การเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถ
สาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว ความเหมาะสมเกี่ยวกับอัตราค่าโดยสารเป็นสิ่งเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย
และแนวความคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักดำเนินชีวิตที่ดี ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับทัศนคติ
การดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าความคิดเห็น ส่วนใหญ่มีความแตกต่าง ยกเว้น เรื่อง
เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ความทันสมัยจากเทคโนโลยีทำให้การ
เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลง ไม่
แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับทัศนคติ
การดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าความคิดเห็น ส่วนใหญ่มีความแตกต่าง ยกเว้น เรื่อง ความ
คล่องตัวในการทำงานทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีพันธะ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิด
ปัญหาอาชญากรรม ความทันสมัยจากเทคโนโลยีทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น และการ
เปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลง ไม่แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

สรุปตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชานเมือง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพการดำเนินชีวิต ปัจจัยการดำเนินชีวิต และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต จากคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบคำถามไม่มากนัก สรุปได้ดังนี้ ประชาชนในเขตเมือง มีความคิดเห็นว่า เศรษฐกิจไม่ดีข้าวของแพง คนไม่ค่อยจริงจัง ความเอื้ออาทรในสังคมน้อยลง คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น ต่างคนต่างอยู่ ทำหน้าที่ของตนไป มีอาชีพ มากขึ้น โจรผู้ร้ายชุกชุม และมีปัญหาหนี้สินนอกระบบ ส่วนประชาชนในเขตชานเมือง มีความคิดเห็น ว่ารายได้ไม่พอกับรายจ่าย ค่าครองชีพสูง งานหายากกว่าเดิม ค่าแรงต่ำ ต้องทำงานหนักมากขึ้นกว่าเดิม และการดำเนินชีวิตต้องประหยัดมากขึ้น

อภิปรายผล

ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองของกรุงเทพมหานคร และประชาชนในเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สภาพการดำเนินชีวิต ปัจจัยการดำเนินชีวิต และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเฉพาะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อของประชาชนในเขตเมืองและชานเมือง มีระดับความเห็นด้วยสูงสุดในเรื่อง การใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานที่ทำงาน เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้องทำงานมากขึ้น เพื่อนร่วมงาน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านอยากมาทำงาน และความพอใจของสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำงาน การที่ประชาชนในเขตเมืองและชานเมืองมีความเห็นในระดับสูงสุดที่สอดคล้องกัน เพราะล้วนเป็นเรื่องที่ของความต้องการของมนุษย์ ที่มีอิทธิพลมากต่อแรงจูงใจ และประสิทธิภาพในการทำงานหรือทำกิจกรรมของบุคคล (Schultz & Schultz, 1998 อ้างถึงใน ปรานี รามสูต, 2544, หน้า 146) ได้สรุปเป็นความต้องการของบุคคลออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต (existing needs: E) เป็นความต้องการทางกายเพื่อการดำรงชีวิตอยู่รอดปลอดภัย บุคคลจึงต้องให้ความสำคัญ และใช้เวลาส่วนใหญ่กับการทำงาน เพื่อที่จะได้รับค่าตอบแทน ผลกำไร สวัสดิการ สิ่งแวดล้อมที่จูงใจ และเสริมสุขภาพ ประการที่สองความต้องการความสัมพันธ์ (relatedness needs: R) ความต้องการนี้คือ ความต้องการในด้านการที่จะมีสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น เพื่อการผ่อนคลายทางจิตใจ การได้รับการยอมรับนับถือ และการมีกลุ่ม มีพวก ซึ่งผู้ปฏิบัติงานพอใจงานประเภทที่เขาได้มีโอกาสทำทางสังคมกับเพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างาน รวมทั้งพอใจงานที่มีบรรยากาศที่ดีต่อกัน หากกิจกรรมใดเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีก็อาจส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานได้สูงขึ้น และ

ประการที่สามคือความต้องการความเจริญก้าวหน้า (growth needs : G) เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่จะมีการเติบโตและพัฒนาการตามอัตภาพ ซึ่งบุคคลจะพอใจงานประเภทที่เขาได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถและทักษะประสบการณ์ของเขาอย่างเต็มที่

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประชาชนในเขตเมือง และชานเมือง มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุด 3 เรื่อง ที่ตรงกันคือ เขตเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถสาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว การศึกษาทำให้มีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพ แนวความคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักดำเนินชีวิตที่ดี ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับ ข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่รายงานว่านับตั้งแต่ปี 2541-2542 ประเทศไทยได้กำหนดเป็นปีท่องเที่ยวไทย จึงได้มีการปรับตัวรับกับกระแสดังกล่าวจึงได้มีการพัฒนาการคมนาคม ขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ อย่างต่อเนื่อง เช่น รถไฟลอยฟ้า หรือรถไฟฟ้าใต้ดิน ประชาชนในเขตเมือง หรือชานเมืองส่วนใหญ่จึงนิยมเดินทางด้วยรถสาธารณะ มากขึ้นเพราะมีความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดกว่าการใช้รถส่วนตัว แนวความคิดเรื่องการศึกษาทำให้มีโอกาสเลือกที่จะประกอบอาชีพ เพราะการสมัครเข้าทำงานในปัจจุบันส่วนใหญ่จะกำหนดคุณสมบัติตามคุณวุฒิการศึกษา เป็นขั้นต้นก่อนที่จะพิจารณาถึงความสามารถ ดังนั้นคนมีการศึกษาจึงมีโอกาสที่จะเข้าทำงานมากขึ้น ส่วนแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด และสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกๆระดับ จึงเป็นเหตุให้ประชาชนน้อมนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมือง เกี่ยวกับทัศนคติการดำเนินชีวิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเขตเมือง ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ผู้หญิงส่วนใหญ่มีคู่ครองโดยไม่ต้องการความผูกมัด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับวัยรุ่น และเห็นด้วยกับการดำเนินชีวิตแบบอิสระโดยไม่มีคู่ครอง สอดคล้องกับ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม จากรายงานเรื่อง “นคราภิวัตน์และวิถีชีวิตเมือง” กล่าวคือ สังคมเมืองของกรุงเทพมหานคร เป็นที่มีประชากรเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีผลต่อสิ่งแวดล้อม การจราจร สาธารณูปโภค และปัญหาอาชญากรรม การแสดงออกทางเพศ กลายเป็นการแสวงหาความสำราญในรูปแบบใหม่เพื่อการนันทนาการหรือผ่อนคลายมิได้มีนัยของการผูกมัดแต่อย่างใด

ส่วนความคิดเห็นของประชาชนในเขตชานเมือง 3 อันดับแรกคือ การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตปกติ รองลงมาคือ เศรษฐกิจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทำให้การดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลง

ความคล่องตัวในการทำงานทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีพันธะ ความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สังคมชนเมืองถึงจะมีปัญหาและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมเมืองเผยแพร่เข้ามา แต่ประชาชนยังคงมีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ในการดำรงชีวิต เนื่องจากบริเวณชนเมืองก็มีประชาชนอาศัยอยู่เป็นอันมาก เช่นกันจึงยังคงมีปัญหาเศรษฐกิจและอาชญากรรม ประชาชนเริ่มรู้สึกได้ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมอันเนื่องมาจากความเจริญที่เข้ามา

สรุปตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและเขตชนเมือง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชนเมือง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพการดำเนินชีวิต ปัจจัยการดำเนินชีวิต และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม พบว่าทั้ง 3 ด้าน ความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองและชนเมือง มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมืองและชนเมืองเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็น แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ในเรื่อง ความเพียงพอของรายได้จากสถานที่ทำงานเหมาะสมต่อความต้องการ เพื่อนร่วมงานเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านอยากมาทำงาน และการผูกมิตรกับเพื่อนบ้านทำให้ความเป็นอยู่โดยรวมดี ประชาชนชนเมืองมีระดับความเห็นด้วย สูงกว่า สังคมเมือง สอดคล้องกับข้อมูลจาก www.baanjomiyut.com ที่ว่า วัฒนธรรมในแต่ละสังคมจึงแตกต่างกัน การดำเนินวิถีชีวิตของประชากรในแต่ละพื้นที่จึงมีแนวทางในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน สังคมเมืองเป็นสังคมที่รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเผยแพร่เข้ามา เน้นการเสพเทคโนโลยี มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีวิถีชีวิตปัจเจก ต่างคนต่างอยู่ ขาดความเอื้ออาทร ต่างกับสังคมชนเมืองที่ยังคงมีวัฒนธรรมที่เกื้อกูลปรองดองกัน ให้การพึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนี้สังคมเมืองยังเห็นว่าการพักผ่อนในแต่ละวันเพียงพอ มีความเหมาะสมกว่าประชาชนในสังคมชนเมือง ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มคนทำงานในแถบชนเมืองส่วนใหญ่เป็นคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีการทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมง เนื่องจากต้องมาการทำงานล่วงเวลา จึงทำให้มีเวลาในการพักผ่อนน้อยกว่าคนทำงานในสำนักงาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองที่และชนเมืองเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของสังคมเมืองมีความเห็นด้วยกับ เรื่อง การเดินทางไปทำงานสะดวกที่จะใช้รถสาธารณะมากกว่ารถส่วนตัว และความเหมาะสมเกี่ยวกับอัตราค่าโดยสารเป็นสิ่งเพิ่มภาระค่าใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องจากค่าครองชีพของสังคมเมืองที่สูงขึ้น ประกอบกับการพัฒนาระบบคมนาคม ขนส่งให้มีความทันสมัยสะดวกรวดเร็ว ขึ้น เช่นรถไฟฟ้า รถขนส่ง

มวลดชนปรับอากาศ แต่จะเห็นได้ว่า ค่าโดยสารก็เป็นสิ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนสังคมเมืองเช่นกัน นอกจากนี้ ความเห็นที่แตกต่างของปัจจัยการดำเนินชีวิตที่ประชาชนในเมืองมีระดับความเห็นสูงกว่า ได้แก่ เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมดี ความเอื้ออาทร และช่วยเหลือเพื่อนบ้านสร้างความอบอุ่นทางใจ และการปฏิบัติตามหลักของศาสนาเป็นประจำทำให้เกิดความสงบสุขทางใจ แสดงให้เห็นว่าสังคมเมืองยังคงมีวิถีความเป็นอยู่อย่างไทยที่เรียบง่าย ช่วยเหลือกัน และยึดหลักศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ต่างจากสังคมเมืองที่รับปฏิบัติ และคล้อยตามวัฒนธรรมตะวันตก ในด้านต่างๆ เช่น มารยาท การดำเนินชีวิต การกีฬา และการแต่งกายแบบสากล เป็นต้น (อานนท์ อากาภิรม, 2519, หน้า 105-107)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเมืองและชานเมืองเกี่ยวกับทัศนคติการดำเนินชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าสังคมเมืองมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าชานเมืองในเรื่องการดำเนินชีวิตแบบอิสระโดยไม่มีคู่ครอง ค่านิยมของชาวตะวันตกทำให้ชีวิตมีความเป็นอยู่สูงขึ้น ผู้หญิงส่วนใหญ่มีคู่ครองโดยไม่ต้องการความผูกมัด ความคล่องตัวในการทำงานทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ต้องการมีพันธะ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับวัยรุ่น สอดคล้องกับ ศ.ดร.อภิชาติและคณะวิจัย (อ้างถึงใน นคราภิวัฒน์ และวิถีชีวิตเมือง, หน้า 94-107) พบสถิติที่น่าสนใจตัวหนึ่งคือเยาวชนที่มีที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้วในกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เขตเมือง และเขตชนบท โดยแบ่งกลุ่มตามช่วงอายุและเพศและที่อยู่อาศัย พบว่า เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี ชายมีเพศสัมพันธ์แล้ว 77% 75% 69% โดยประมาณ เด็กวันรุ่นชายในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ไม่ vergin เรียกว่าโสดโดยสถานภาพแต่ไม่โสดโดยพฤติกรรม ถึงแม้ว่าค่านำหน้าว่า นายจะไม่สามารถบ่งบอกความ โสดของชายไทยก็ตาม ส่วนผู้หญิงโสดมีค่าทางสถิติอยู่ที่ 40% 30% 20% ตามลำดับ และสอดคล้องกับ อรทัย หรุเจริญพรพานิช (2550) กล่าวถึงเรื่อง “วิถีเพศของคนในเขตเมือง” โดยข้อค้นพบล่าสุดจากโครงการสำรวจระดับชาติเรื่องเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อเอดส์ พบว่า วิถีชีวิตในเมืองทำให้โครงสร้างครัวเรือนของคนไทยเปลี่ยนไปจากเดิม ที่ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนขยาย มาเป็นครัวเรือนเดี่ยว ที่น่าสนใจคือในกรุงเทพฯ มีสัดส่วนครัวเรือนคนเดียวสูงถึงร้อยละ 16 และผู้หญิงในกรุงเทพฯ ในวัยแต่งงานมีอัตราครองโสดสูงสุด แต่กลุ่มที่อยู่เป็น โสดนี้ประมาณร้อยละ 40 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ขณะที่ผู้หญิงชายที่แต่งงานอยู่กินกันมีอัตราไม่จดทะเบียนสมรสสูงสุด การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตปกติ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเมือง และประชาชนในเขตชานเมือง เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ได้แก่ สภาพการดำเนินชีวิต ปัจจัยการดำเนินชีวิต และทัศนคติต่อการดำเนินชีวิต จากคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบคำถามไม่มากนัก สรุปได้ดังนี้ ประชาชนในเขตเมือง มีความคิดเห็นว่า เศรษฐกิจไม่ดีข้าวของแพง คนไม่ค่อยจริงจัง ความเอื้ออาทรในสังคมน้อยลง คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น ต่างคนต่างอยู่ ทำหน้าที่ของตนไป มีอาชีพ มากขึ้น โจรผู้ร้ายชุกชุม และมีปัญหาหนี้สินนอกระบบ ส่วนประชาชนในเขตชานเมือง มีความคิดเห็นว่า รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ค่าครองชีพสูง งานหายากกว่าเดิม ค่าแรงต่ำ ต้องทำงานหนักมากขึ้นกว่าเดิม และการดำเนินชีวิตต้องประหยัดมากขึ้น ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ สุวิทย์ ธีรศาสน์ และสมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2529) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมในหมู่บ้านอีสาน ศึกษากรณีบ้านโนน ตะแบก อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มี 5 ประการ คือ การเพิ่มขึ้นของประชากร ภาวะน้ำท่วมที่นานบ่อยๆ อำนาจอธิปไตย การคมนาคมที่สะดวกขึ้นและการปลูกพืชเศรษฐกิจ ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนมาเป็นการผลิตค้าขาย มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพิ่มขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรเข้ามาแทนการผลิตแบบดั้งเดิม ชาวบ้านมีหนี้สินขึ้น และการค้าปลีกเกิดขึ้น การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของสังคมเมืองและสื่อสารมวลชนทำให้ชาวบ้านรับเอาความทันสมัยอันรวมไปถึงพฤติกรรมการศึกษาโรค ค่านิยมเรียนสูง ๆ การบันเทิงแบบคนเมือง ด้านผลกระทบ ของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมี 2 ประการ คือ ประการแรกได้แก่ รายจ่ายและหนี้สินที่สูงขึ้น ส่วนประการที่สองได้แก่ปัญหาสังคม เช่น การพนันได้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1.1 ประชาชนในเขตเมือง ควรเปลี่ยนวิถีคิด ในเรื่องของคนต่างอยู่ ควรมีความเอื้ออาทรในสังคม ลดความเห็นแก่ตัวมากขึ้น

1.2 ประชาชนในเขตเมือง มีความคิดเห็น ควรลดรายจ่าย และการดำเนินชีวิตต้องประหยัดมากขึ้น

1.3 ประชาชนในเขตเมืองและเขตชานเมือง ควรปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต บนพื้นฐานรายได้และเศรษฐกิจในครัวเรือน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเขตเมืองกับเขตชนบท

2.2 ควรมีการศึกษา ถึงผลกระทบ ปัญหาทางสังคม ความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชาชนอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี